

POSSEIBLE: FELSEFE DERGİSİ

Cilt 10 / Sayı 2 / Aralık 2021

ISSN: 2147-1622

Köpeklerin Talebi

G. W. Leibniz / Fransızcadan Çeviren: Emre Koyuncu

Ankara Üniversitesi
ekoyuncu@ankara.edu.tr
ORCID: 0000-0003-1961-8903

Makale Bilgileri:

Leibniz, Gottfried Wilhelm. 2021. "Köpeklerin Talebi." Çev. Emre Koyuncu. *Posseible: Felsefe Dergisi* 10, no. 2: 169-71.

Kategori: Çeviri / Gönderildiği Tarih: 01.11.2021
Kabul Edildiği Tarih: 12.11.2021 / Yayınlandığı Tarih: 27.12.2021

POSSEIBLE: JOURNAL OF PHILOSOPHY

Volume 10 / Issue 2 / December 2021

ISSN: 2147-1622

Request of the Dogs

G. W. Leibniz / Translator into Turkish: Emre Koyuncu

Ankara University
ekoyuncu@ankara.edu.tr
ORCID: 0000-0003-1961-8903

Article Information Tag:

Leibniz, Gottfried Wilhelm. 2021. "Köpeklerin Talebi." Translated into Turkish by Emre Koyuncu. *Posseible: Felsefe Dergisi* 10, no. 2: 169-71.

Category: Translation / Date Submitted: 01.11.2021

Date Accepted: 12.11.2021 / Date Published: 27.12.2021

Köpeklerin Talebi¹

G. W. Leibniz

Fransızcadan Çeviren: Emre Koyuncu

Fransız Mutfağı'nın Genel Temsilcisi ve dışişlerinden sorumlu Kurum Sekreteri, hâlihazırda Hannover Sarayı'nda görev yapmakta olan Sayın ...'ya takdim edilmek üzere köpeklerin talebi.

Biz aşağıda imzası olan Köpekler, Saint Hubert köpekleri, tazılar, iz takip köpekleri, mastifler, Bolonez köpekler ve küçük büyük diğer tüm köpekler, Zatiâlinizden mühim bir şikâyetimizin nedenlerini duymanızı ve duyurmanızı istirham ediyoruz.

Çok okumuş ve çok bilgili olan Zatiâliniz kuşkusuz, bize yönelttiği ilgiden dolayı Kinik ya da köpek adı verilmiş olan büyük Diogenes'in, bir köpek ile diğeri arasındaki farkın kimi zaman belli insanlarla belli hayvanlar arasındaki farktan daha büyük olduğunu yüksek sesle beyan etme alışkanlığında olduğunu hatırlayacaklardır. Ne var ki bütün köpek camiası, nerdeyse farklı türlere aitmiş gibi gözükmelerine yol açan bu müthiş çeşitliliklerine rağmen, ulusumuzun sahip olmuş olduğu en şanlı haklarından birini, çok tehlikeli sonuçları olacak bir girişimle bizden çalınmak istenen bir hakkı savunmak için bir araya geldi. Zira muhataplarımızdan öğrendiğimize göre bir zat [Papin], ete herhangi bir şekilde zarar vermeksizin kemikleri insanların yiyebileceği ölçüde yumuşak ve uygun hale getirmek iddiasındaymış; hatta söylenene göre pişirme kaplarını ve tüm aletlerini denemeleri için Hannover Sarayı'na göndermeyi diliyormuş. Buna yönelik itirazımızı gecikmeden yapmanın zorunlu olduğuna karar verdik. Zira buna pek inanamasak da ve tüm bunları güzel bir hayalden ibaretmiş gibi ele alsak da, insan ırkına olduğu kadar köpek ırkına da düşman bir cin, insanlar ve

¹ G. W. Leibniz'in, kemikleri dahi insanlarca yenebilir hale getirmeyi vadeden düdüklü tencerenin icadından sonra köpekler adına Hannover Düküne hitaben 1680'de kaleme aldığı mektup. *Posseible* yayın kurulu olarak çeviri editörlüğü için İlhan Burak Tüzün'e teşekkür ederiz.

köpekler arasında ezelden beridir var olan iyi ilişkiyi bozmak maksadıyla bu sırrın esinini bu adama vermiş olabilir; tıpkı bir diğer cinin barutun sırrını bir keşişe verdiği gibi. Etleri sıyrılmış kemikler üzerindeki hakkımızın sorgulamaya açılabilceğini düşünmek yersizdir ve ezelden beridir sahip olduğumuz bu hakkı şimdiye kadar herhangi bir insanın ya da hayvanın ihlal etmeye kalkıştığı vaki değildir. Homeros ve diğer antik yazarlar bunu çok açık bir şekilde ifade etmiştir. Kitab-ı Mukaddes, ekmeği köpeklerle vermek amacıyla çocuklardan esirgememek gerektiğini söylerken kemikler için böyle bir şey söylememiştir ve tufandan bu yana, yani insanlar hayvanların etini yemeye başladığından beri kemiklerin bize ait olduğu bilinir. Her ne kadar barış aşkına ilikten feragat ettiysek de bunun amacı yalnızca kemiklerin kendisi üzerindeki hakkımızı daha iyi muhafaza edebilmektir ve o düzenleme sayesinde bu hakkımız daha da kesinlik kazandı. Allah aşkına, kendisine ait her şeyi yemekle kimi zaman yetinemeyip bizim payımıza düşeni de mideye indirmekten utanmayan insanın aç gözlülüğü nerelere varacak? Ancak bu oburluk, yıldızlar arasında bir yer edinmiş olan ve insanların bize adil davranmaması durumunda kuşkusuz Jüpiter'in huzurunda davamızı savunacak olan göklerin köpeği büyük Sirius ve türümüzün koruyucu Tanrıları tarafından ağır bir şekilde cezalandırılabilir. Geniş astronomi bilginiz sayesinde bildiğiniz üzere, Sirius'un kendisi de hükünü altındaki eyyam-ı bahurun² sıcaklığını arttırarak insanların yaptığı bu adaletsizliğin intikamını bizzat alabilir. Dahası, bu yeni yemek insanlar arasında zararlı etkilere yola açabilir ve daha bugünden insanların küstahlığa meyilli olduğuna bakılırsa insanların tümünü birer kineğe dönüştürebilir.

Köpeklerle olan bağlarını bu şekilde koparmanın insanlar için güvenli ve avantajlı olup olmadığını değerlendirmeyi sizin basiretinize bırakıyoruz. Siz (onca tarih okumuş olan siz) bilirsiniz ki kralın biri, topraklarından kovulduktan sonra, isyancıları savuşturacak iki yüz köpek eşliğinde geri gelmişti.³ Bilirsiniz ki kimi köpekler efendilerinin hayatlarını kurtarmış, kimileriyse efendilerinin ölümünün intikamını almıştır. Son olarak, bugün hâlâ köpekler tarafından korunmakta olan kentler vardır ve bunlar maaşımızın en iyi kısmından mahrum bırakıldığımız takdirde gelecekte diğer bazı şehirlerle birlikte terk edilecektir. Av köpekleri artık saldırmayacak, hiçbir hayvanı kovalamayacaktır; diğer köpekler evleri hırsızlara, koyunları da kurtlara terk edecektir. Ve biz küçük Bolonez köpekleri sahibelerimizi peşlerinden koşan âşıklara bırakacağız ve artık onlar neye kalkışlırlarsa kalkışsınlar havlamayacağız. Son olarak, mutfaklarda da büyük bir kargaşa ortaya çıkacak ve siz tüm aşçı beyefendiler çoğu zaman bir lokma koyun eti bulmakta zorlanacaksınız: bizi kemiklerden yoksun bırakırken siz kemikleri etle birlikte kaybedeceksiniz. Bu yüzden ki bu konuyla ilgilenmek, et kesmek çok daha kolay olacağı için artık zanaatları işe yaramayacak olan et sıyrıcılarına olduğu kadar, siz diğerlerine de düşüyor. İşbu nedenlerle, Zatiâlinizden bu denli önemli bir konuyu genel mecliste görüşmenizi ve bu mucidi aletlerinin tümüyle birlikte çok uzaklara göndermenizi ve onu herhangi bir mutfağa girmekten menetmenizi istirham ediyoruz. Ve özel olarak

² Yaz mevsiminin en sıcak günlerine verilen ad. Antik Yunan'da bu sıcakların Sirius'la ve dolayısıyla Büyük Köpek takımyıldızıyla ilişkili olduğu düşünüldüğünden, Batı dillerindeki adlandırması çoğunlukla köpeklerle ilişkilidir. *Dog days, les jours caniculaires, Hundstage* vb. [ed.]

³ Garamant kralı hakkında bir efsane. [ed.]

da siz, Bayım, onun Hannover'daki mutfağa burnunu sokmasına mâni olursanız lütfetmiş olursunuz.

Bizler, köpeklerin yeteneği dâhilinde olan tüm saygımızla, Zatıalınızın emrine amade köpekleri:

av köpekleri adına, *Lelaps*

mastifler adına, *Mopse*

Bolonez köpekler adına, *Amarille*.